

I. Obszary aktywności ucznia podlegające ocenie

- 1) Mówienie.
- 2) Czytanie.
- 3) Pisanie.
- 4) Wiedza.
- 5) Recytacja.

II. Metody i narzędzia oceniania- określenie ilości, częstotliwości, sposoby sprawdzania osiągnięć

- obserwacja – na bieżąco,
- prace literackie – co najmniej 2 prace klasowe na rok,
- testy i sprawdziany - 1 – 2 w półroczu,
- kartkówki – 1-4 (dotyczy trzech ostatnich lekcji),
- dyktando – raz, dwa razy w roku,
- projekt – w zależności od potrzeb,
- recytacja – co najmniej raz w roku,
- wypowiedzi pisemne redagowane podczas lekcji - w zależności od potrzeb zespołu klasowego.

Mówienie

Kryteria oceny wypowiedzi ustnej

Kryterium
1) czas
2) rzeczowość (uczeń mówi na temat)
3) chronologia zdarzeń
4) pomysł prezentacji
5) odpowiedniość frazeologii i typów wypowiedzi do tematu i formy wypowiedzi
6) właściwa dykcja i intonacja
7) płynność toku wypowiedzi
8) nawiązanie kontaktu ze słuchaczem i umiejętność zainteresowania
9) poprawność językowa
10) bogactwo słownikowe

Kryteria oceny recytacji

1. Opanowanie tekstu na pamięć – 10 pkt
2. Interpretacja głosowa (pomysł interpretacyjny) – 5 pkt
3. Prawidłowa emisja głosu – 1 pkt
4. Wypowiedź poprawna pod względem artykulacji i dykcji – 2 pkt
5. Ogólne wrażenie – 2 pkt

Czytanie

Kryteria oceny czytania

Celujący - uczeń czyta płynnie, wyróżnia znaki przestankowe, wydziela głosowo partie narratora i dialogi.

Bardzo dobry - uczeń czyta płynnie, wyróżnia znaki przestankowe.

Dobry - uczeń czyta płynnie i wyraziście.

Dostateczny - zauważa się braki w płynności, wyrazy nowe są sylabizowane lub literowane.

Dopuszczający - brak płynności, zdarza się sylabizowanie.

Niedostateczny - uczeń sylabizuje, literuje.

Pisanie

Dłuższa wypowiedź pisemna jest oceniana w klasach IV – VI według następujących kryteriów:

1. Treść – od 0 do 3 pkt
2. Styl – od 0 do 1 pkt
3. Język – od 0 do 1 pkt
4. Ortografia – od 0 do 1 pkt
5. Interpunkcja – od 0 do 1 pkt
6. Kompozycja- od 0 do 1 pkt
7. Estetyka pracy (akapity)- od 0 do 1 pkt

UWAGA: Objętość pracy ucznia kl. IV- około 100 słów, ucznia kl. V- około 120 słów,
kl. VI – około 140 słów.

Dłuższa wypowiedź pisemna jest oceniana w klasach VII – VIII według następujących kryteriów:

1. Realizacja tematu – od 0 do 2 pkt
2. Elementy twórcze - od 0 do 5 pkt
3. Kompetencje literackie - od 0 do 2 pkt
4. Kompozycja - od 0 do 2 pkt
5. Styl - od 0 do 2 pkt
6. Język - od 0 do 4 pkt
7. Ortografia – od 0 do 2 pkt

8. Interpunkcja - od 0 do 1 pkt

UWAGA: Objętość pracy ucznia kl. VII to co najmniej 170 słów, a w klasie VIII – 200 słów.

Kryteria szczegółowe dla klas 4 - 6

1. Treść

3 pkt Uczeń tworzy wypowiedź rozwiniętą, bogatą treściowo; konsekwentnie stosuje wybraną narrację, tworzy tekst logicznie uporządkowany, stosując wszystkie wyróżniki danej formy wypowiedzi.

2 pkt Uczeń konsekwentnie stosuje wybraną narrację, nie tworzy tekstu logicznie uporządkowanego LUB nie tworzy wypowiedzi rozwiniętej, bogatej treściowo.

1 pkt Uczeń niekonsekwentnie stosuje narrację, tworzy tekst w większości uporządkowany.

0 pkt Uczeń pisze pracę na inny temat lub w innej formie.

2. Styl

1 pkt Styl konsekwentny, dostosowany do formy wypowiedzi.

0 pkt Styl niekonsekwentny lub niedostosowany do formy wypowiedzi.

3. Język

1 pkt Dopuszczalne 4 błędy (fleksyjne, składniowe, leksykalne, frazeologiczne).

0 pkt Więcej niż 4 błędy (fleksyjne, składniowe, leksykalne, frazeologiczne).

4. Ortografia

1 pkt Dopuszczalne 2 błędy w kl. VI, w kl. V – 3 błędy, w kl. IV – 4 błędy.

0 pkt Więcej niż 2 błędy w kl. VI, w kl. V więcej niż 3 błędy, w kl. IV więcej niż 4 błędy.

*Dysleksja i inne szczegółowe trudności w uczeniu się:

Uczeń umiejętnie dzieli wypowiedź na zdania, unika potoku składniowego. Dopuszcza się popełnienie jednego błędu w wyznaczeniu granicy zdania. W pracach dłuższych niż 17 linii dopuszcza się dwa odstępstwa.

5. Interpunkcja

1 pkt Dopuszczalne 3 błędy w kl. VI, w kl. V – 3 błędy, w kl. IV – 4 błędy.

0 pkt Więcej niż 3 błędy w kl. VI, w kl. V więcej niż 3 błędy, w kl. IV więcej niż 4 błędy.

*Dysleksja i inne szczegółowe trudności w uczeniu się:

Uczeń rozpoczyna budowane przez siebie zdania wielką literą, a kończy kropką lub odpowiednio – innym znakiem interpunkcyjnym. W pracach dłuższych niż 17 linii dopuszcza się jedno odstępstwo.

6. Kompozycja

1 pkt Praca zawiera wstęp, rozwinięcie, zakończenie.

0 pkt Brak choćby jednej z powyższych części.

7. Estetyka

1 pkt Praca zawiera akapity (dopuszczalny brak jednego).

0 pkt Brak akapitów (dwóch lub trzech).

Punkty w kryteriach **2. 3. 4. 5. 6. 7.** przyznaje się, jeżeli praca ma właściwą objętość.

Jeżeli wypowiedź jest napisana niesamodzielnie, np. zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu testu lub innego źródła, w tym internetowego, lub jest przepisana od innego ucznia, wówczas uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną i negatywną uwagę z zachowania.

Kryteria szczegółowe dla klas 7 – 8 (na podstawie wytycznych CKE)

1. Realizacja tematu wypowiedzi

2 pkt

Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu.

Wszystkie pozostałe elementy polecenia uwzględnione.

Wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.

1 pkt	Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. Nieuwzględniony jeden element polecenia (inny niż forma). ORAZ/LUB W pracy występują fragmenty niedotyczące problemu wskazanego w poleceniu.
0 pkt	Forma wypowiedzi niezgodna z formą wskazaną w poleceniu. ALBO Nieuwzględnione co najmniej dwa elementy polecenia (inne niż forma).

Uwaga: jeżeli za wypowiedź przyznano 0 pkt w kryterium *Realizacja tematu wypowiedzi*, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 pkt.

2. Elementy twórcze

Wypowiedź o charakterze

twórczym (np. opowiadanie)

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, sprawdzający będzie rozważał m.in., czy:

- narracja w opowiadaniu jest konsekwentnie prowadzona
- wydarzenia są logicznie ułożone
- fabuła jest urozmaicona, np. czy zawiera elementy typowe dla opowiadania, takie jak zwroty akcji, dialog, puenta
- lektura wskazana w poleceniu została wykorzystana pobieżnie, czy w sposób ciekawy i twórczy.

2. Elementy retoryczne

Wypowiedź o charakterze

argumentacyjnym (np. rozprawka)

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, sprawdzający będzie rozważał m.in., czy:

- argumentacja w pracy jest wnikliwa
- argumenty są poparte właściwymi przykładami
- argumenty są przedstawione w sposób uporządkowany, np. są przedstawione od najbardziej do najmniej ważnego albo są zapisane w porządku argument – - kontrargument.

5 pkt	<p>Funkcjonalna narracja. Logiczny układ zdarzeń. Urozmaicona fabuła, w tym funkcjonalne wykorzystanie co najmniej 6 spośród następujących elementów: opis, charakterystyka bohatera, czas akcji, miejsce akcji, zwrot akcji, puenta, punkt kulminacyjny, dialog, monolog, retrospekcja. Twórcze wykorzystanie treści lektury.</p>	<p>Pogłębiona argumentacja. Argumenty odwołujące się np. do faktów, logiki, emocji, zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej. Argumenty/przykłady uporządkowane, np. zhierarchizowane.</p>
4 pkt	<p>Praca spełnia wszystkie wymagania na 3 pkt i niektóre na 5 pkt.</p>	<p>Praca spełnia wszystkie wymagania na 3 pkt i niektóre na 5 pkt.</p>
3 pkt	<p>Funkcjonalna narracja. Logiczny układ zdarzeń. Prosta fabuła, w tym funkcjonalne wykorzystanie co najmniej 4 spośród następujących elementów: opis, charakterystyka bohatera, czas akcji, miejsce akcji, zwrot akcji, puenta, punkt kulminacyjny, dialog, monolog, retrospekcja.</p>	<p>Powierzchnowa argumentacja; w wypowiedzi brak wnikliwości. Niektóre argumenty zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej. Argumenty/przykłady częściowo uporządkowane.</p>

2 pkt	Praca spełnia wszystkie wymagania na 1 pkt i niektóre na 3 pkt.	Praca spełnia wszystkie wymagania na 1 pkt i niektóre na 3 pkt.
1 pkt	Narracja częściowo funkcjonalna. Dopuszczalne usterki w logicznym układzie zdarzeń. Prosta fabuła.	Podjęta próba argumentowania. Ograniczenie do wyliczenia powierzchownie omówionych przykładów, powiązanych z problemem określonym w temacie.
0 pkt	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.

3. *Kompetencje literackie i kulturowe*

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, sprawdzający będzie rozważał m.in., czy:

- uczeń wykorzystał znajomość lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (a także innych tekstów – jeżeli polecenie tego wymagało) w sposób funkcjonalny, tzn. np. czy przywołał w pracy takie wydarzenia albo omówił takie wątki, które istotnie wspierają jego tok rozumowania albo dobrze ilustrują to, o czym pisze;
- uczeń, pisząc np. o wydarzeniach z danej lektury, nie popełnił błędów, np. nie pomylił imion postaci, nie przypisał postaciom cech, których nie posiadają, bądź nie wymyślił wydarzeń, których w lekturze nie ma.

2 pkt	Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). Poprawność rzeczowa.
-------	--

1 pkt

Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga).

ALBO

Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga).

ALBO

Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga).

Dopuszczalne 1–2 błędy rzeczowe.

0 pkt

Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.

4. Kompozycja tekstu

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, sprawdzający będzie rozważał m.in., czy:

- kompozycja wypowiedzi jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu, np. czy rozprawka zawiera wstęp, rozwinięcie i zakończenie, a list – zwrot do adresata, wstęp, rozwinięcie, zakończenie i zwrot pożegnalny
- wypowiedź jest spójna, tzn. czy jest napisana w taki sposób, że łatwo się ją czyta dzięki np. jasnym powiązaniom wewnątrz zdań oraz między zdaniami i akapitami tekstu
- wypowiedź jest logiczna, tzn. czy jest zbiorem uporządkowanych myśli
- wypowiedź jest podzielona na odpowiednio wyodrębnione graficznie akapity, z których każdy stanowi logicznie zorganizowaną, zwartą całość.

2 pkt

Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi.
Graficznie wyodrębnione akapity.
Dopuszczalna 1 usterka w zakresie spójności ALBO logiki wypowiedzi, ALBO podziału wypowiedzi na funkcjonalne akapity.

1 pkt

Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi.
Graficznie wyodrębnione akapity.
Dopuszczalne łącznie 2–3 usterki w zakresie spójności ORAZ/ALBO logiki wypowiedzi.

0 pkt

Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.

5. Styl

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, sprawdzający będzie rozważał m.in., czy:

- styl wypowiedzi jest odpowiedni do jej treści i formy, tzn. np. czy uczeń nie napisał rozprawki, stosując słownictwo charakterystyczne dla stylu potocznego w odmianie mówionej
- styl wypowiedzi jest jednolity, tzn. czy uczeń konsekwentnie posługuje się jednym, wybranym stylem, a jeżeli miesza różne style w wypowiedzi – to czy jest to uzasadnione (czy czemuś to służy).

2 pkt

Odpowiedni do treści i formy wypowiedzi. Jednolity.

1 pkt	Sporadyczne usterki w odpowiedniości ORAZ/LUB jednolitości stylu.
0 pkt	Praca nie spełnia wymagań określonych na 1 pkt.

6. Język

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, sprawdzający będzie rozważał m.in.:

- czy uczeń poprawnie użył w wypowiedzi różnych rodzajów zdań i bogatej leksyki (np. frazeologizmów, wyrazów rzadziej używanych w języku polskim), czy też ograniczył się do najprostszych środków językowych
- czy środki językowe, których użył uczeń, pozwalają mu zrealizować temat w sposób swobodny i precyzyjny, czy też pobieżny, sprawiający trudność w zrozumieniu tekstu.

W ocenie sprawdzający uwzględni również liczbę wszystkich błędów językowych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

Oceniając język wypowiedzi, sprawdzający najpierw oceni zakres użytych środków językowych, a następnie – ich poprawność. Ostateczną liczbę punktów ustali na podstawie oceny obu tych aspektów wypowiedzi, zgodnie z poniższą tabelą.

zakres \ poprawność	nie więcej niż 2 bł.	3-4 bł.	5-6 bł.	7-9 bł.	10bł. lub więcej
bogaty	4 p.	3 p.	2 p.	1 p.	0 p.
zadowalający	3 p.	2 p.	1 p.	0 p.	0 p.
wąski	2 p.	1 p.	0 p.	0 p.	0 p.

7. Ortografia

Oceniając
wypowiedź ucznia
w tym kryterium,
sprawdzający
uwzględni liczbę
błędów
ortograficznych,

które uczeń
popelnił w
wypowiedzi.

2 pkt

Nie więcej niż 1
błąd

ortograficzny.

1 pkt

2–3 błędy

ortograficzne.

0 pkt

4 lub więcej

błędów

ortograficznych.

8. *Interpunkcja*

Oceniając

wypowiedź ucznia w

tym kryterium,

sprawdzający

uwzględni liczbę

błędów

interpunkcyjnych,

które uczeń popelnił

w wypowiedzi.

1 pkt

Nie więcej niż 5 błędów

0 pkt

6 lub więcej błędów

interpunkcyjnych.

Uwagi dodatkowe

1. Jeżeli wypowiedź w całości jest nie na temat, sprawdzający oceni ją na 0 pkt.

2. Jeżeli w wypowiedzi uczeń w ogóle nie odwołał się do treści lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu, za całą wypowiedź sprawdzający przyzna 0 pkt.

3. Jeżeli wypowiedź jest nieczytelna, sprawdzający oceni ją na 0 pkt.

4. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. uczeń napisał tylko wstęp), sprawdzający przyzna 0 pkt. w każdym kryterium.

5. Jeżeli wypowiedź zawiera 180 słów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryteriach: *realizacji tematu wypowiedzi, elementów twórczych/ elementów retorycznych oraz kompetencji literackich i kulturowych*. W pozostałych kryteriach sprawdzający przyzna 0 punktów.
6. Jeżeli wypowiedź jest napisana niesamodzielnie, np. zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu testu lub innego źródła, w tym internetowego, lub jest przepisana od innego ucznia, wówczas uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną i negatywną uwagę z zachowania.
7. W ocenie poprawności językowej nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych w wypowiedziach uczniów, którym w opinii PPP przyznano takie dostosowanie warunków.
8. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za styl i język lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.

Ocena dyktand ortograficznych

Uczeń może uzyskać za dyktando 20 punktów. Za każdy popełniony błąd ortograficzny uczeń traci 1p., a za każdy popełniony błąd interpunkcyjny 0,5p.

- Ocenę uczniów z dysleksją dostosowuje się do indywidualnych potrzeb określonych w opinii wydanej przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną.

IV. Komunikowanie o postępach i wynikach w nauce.

Nauczyciel:

1. Informuje rodziców o ocenach dziecka w dzienniku elektronicznym.
2. Rozmawia z uczniem i jego rodzicami, np. podczas wywiadówek, konsultacji.
3. Udostępnia w szkole na życzenie rodziców prace pisemne dziecka, które przechowuje do końca roku szkolnego.